

NORGES HØYESTERETT

Den 4. oktober 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Webster og Bergsjø i

HR-2019-1866-U, (sak nr. 19-141160SIV-HRET), sivil sak, begjæring om omgjøring:

A

mot

Apply Sørco AS

(advokat Martin Staxrud Jetlund)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder begjæring om omgjøring av ankeutvalgets beslutning om å nekte anke fremmet etter tvisteloven § 30-5.
- (2) A tok 24. juni 2016 ut stevning mot arbeidsgiver Apply Sørco AS, blant annet med krav om at endringsoppsigelse av ham var ugyldig. Apply Sørco fremsatte krav om at A skulle fratre sin stilling.
- (3) Stavanger tingrett avsa 1. februar 2017 dom der Apply Sørco AS ble frifunnet, og A ble dømt til å fratre sin stilling i Apply Sørco. Gulating lagmannsrett forkastet As anke ved dom 20. mars 2018. Høyesteretts ankeutvalg nektet As anke over denne dommen fremmet ved beslutning 6. juni 2018 (HR-2018-1055-U).
- (4) Den 28. juni 2019 innga A særskilt anke over Gulating lagmannsretts sakskostnadsavgjørelse i dommen av 20. mars 2018. Samtidig begjærte han oppfriskning for oversittelse av ankefristen.
- (5) Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 18. september 2019 i sak nr. 19-130779SIV-HRET ble anken nektet fremmet.
- (6) A har 24. september 2019 inngitt begjæring om omgjøring av ankeutvalgets beslutning 18. september 2019. Han gjør blant annet gjeldende at bestemmelsen i tvisteloven § 30-5 kun gjelder avgjørelser truffet av Høyesterett i tredje instans. Høyesterett hadde plikt til å begrunne avgjørelsen. Beslutningen er grovt uriktig, urimelig, uforsvarlig og irrasjonell. Den er også truffet av inhabile dommere. Høyesterett plikter å omgjøre beslutningen. A har lagt ned påstand om at beslutningen omgjøres eller oppheves, og at anken tillates fremmet. Han har også påstått seg tilkjent sakskostnader.

- (7) Begjæringen er ikke forelagt for Apply Sørco AS.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at beslutninger bare kan omgjøres dersom vilkårene i tvisteloven § 19-10 første ledd er oppfylt. Dette gjelder også beslutninger om å nekte anke fremmet. Omgjøring er avhengig av at «hensynet til lovens formål tilsier det, og omgjøring ikke er uforholdsmessig tyngende for en part som har innrettet seg etter avgjørelsen».
- (9) Ankeutvalget har kommet til at begjæringen må avvises under henvisning til tvisteloven § 2-2 femte ledd som har følgende ordlyd:

«Saken kan avvises dersom den utvilsomt ikke kan ha et fornuftig formål og er anlagt av en person som misbruker rettsapparatet ved gjentatte ganger å ha anlagt slike saker.»

- (10) Om anvendelsen av denne bestemmelsen heter det i NOU 2001: 32 B side 661:

«Reelt sett innebærer regelen en lovfesting av det unntak fra prosessdyktighet som har blitt oppstilt i rettspraksis i ekstreme tilfeller, jf. blant annet Rt-1995-1113 og Rt-1997-726. Det er i den sistnevnte avgjørelsen fremhevet at sakens art og karakter vil ha betydning ved vurderingen av om saken skal fremmes. Hensikten med å innta dette i lovbestemmelsen er å synliggjøre at dette allerede er gjeldende rett. Det er ikke meningen å utvide adgangen til å anse noen prosessudyktig. Det understrekes at unntaket i (5) må forbeholdes de ekstreme tilfellene. De kumulative vilkårene er meget strenge. For det første må det være utvilsomt at saken ikke kan ha et fornuftig formål. Uttrykket 'utvilsomt' er det samme som straffeprosessloven § 376 a oppstiller for at fagdommerne i en ankesak kan tilsidesette en frifinnende kjennelse fra lagretten. For det andre må den som anlegger saken tidligere ha misbrukt rettsapparatet ved gjentatte ganger å ha anlagt slike saker. Det første vilkåret, at saken utvilsomt ikke kan ha noe fornuftig formål, ville nok isolert sett ofte også kunne ledet til avvisning etter § 1-3.

Det må skje en konkret prøving av om den enkelte saken skal avvises. At saksøkeren tidligere har fått avvist søksmål etter denne bestemmelsen medfører ikke at senere saksanlegg uten videre kan avvises. Terskelen for å avvise en sak etter § 2-2 (5) er vesentlig strengere enn f.eks. vilkårene for å avsi dom etter forenklet domsbehandling, jf. § 9-8.»

- (11) Disse synspunktene fikk tilslutning i Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) side 369.
- (12) Selv om det fremgår av forarbeidene at § 2-2 femte ledd bare skal anvendes i de «ekstreme tilfellene», har ankeutvalget kommet til at den foreliggende saken gjelder et slikt tilfelle:
- (13) Den avgjørelsen som nå begjæres omgjort, gjelder en ankenektelse avsagt av ankeutvalget 18. september 2019 med hjemmel i tvisteloven § 30-5. Det er sikker rett at slike avgjørelser ikke kan omgjøres, jf. Schei mfl., *Tvisteloven, kommentarutgave*, 2. utgave 2013 side 643 med henvisning til rettspraksis. Dette har A blitt gjort kjent med i en rekke tidligere avgjørelser, jf. eksempelvis HR-2018-2218-U, HR-2019-851-U, HR-2019-1287-U og HR-2019-1722-U. Til tross for dette har han fortsatt å fremsette tilsvarende begjæring om omgjøring.
- (14) Når dette sammenholdes med at det i Høyesteretts saksbehandlingssystem siden april 2017 er registrert 57 saker på A, og med at en rekke av disse sakene gjelder begjæring om omgjøring/gjenåpning stort sett med utgangspunkt i saken som ble avgjort ved Gulating lagmannsretts dom 20. mars 2018, viser dette at i tillegg til at saken «utvilsomt ikke kan ha et fornuftig formål», er den også anlagt av en person «som misbruker rettsapparatet ved gjentatte ganger å ha anlagt slike saker».

- (15) Begge grunnvilkår for avvisning med hjemmel i tvisteloven § 2-2 femte ledd er dermed klart oppfylt. As repeterende opptreden ved ikke å respektere tidligere avslag på omgjøring, viser etter ankeutvalgets syn at man i denne saken står overfor et ekstremt misbruk av rettsapparatet som forarbeidene viser at bestemmelsen tar sikte på.
- (16) Ankeutvalget har etter dette enstemmig kommet til at begjæringen om omgjøring bør avvises under henvisning til tvisteloven § 2-2 femte ledd.

SLUTNING

Begjæringen avvises.

Bergljot Webster
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)